

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 5.1.2016
Sayı : 177

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kur'an kurslarına ilişkin başta denetim olmak üzere yaşanan eksikliklerin belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi için Anayasamızın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Dr. Murat EMİR
Ankara Milletvekili

Hayran AKAR
Kocaeli M.

Getin Özgür KURAN
Etiler M.

Denim KÖK
Antalya M.

Ar. Çeyhan İKİZ
Ereğli M.

Ekrem YILMAZ
Ankara Milletvekili

Ali N. NARİNGİ
Ank. M.

Ali AKIN
Balıkesir M.

M. İ. Kalkan
Mehmet Bökdağ
Gaziantep M.V.

Okan GAYTANCIOĞLU
Edirne M.V.

Verasettin Turp
Zong. M.V.

Adnan H. İSLAMOĞLU
Adana M.V.

M. K. Kalkan
Muharrem ERKEL
Gaziantep M.V.

Genel Sarıhan
Ankara M.V.

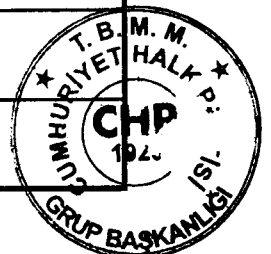
Erdin BİRAN
Edirne Milletvekili

Hilmi YARAYICI
Hatay Milletvekili

Utku ÇAKIRÖZER
Eskişehir Milletvekili

CHP
1923
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

177... Sayılı Meclis Araştırması Önergelerinin İmza Çizelgesi

[illegible]

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında önündeki en önemli sorun, bilimsel düşünceyle hemen hemen her alanda ilerlemeler sağlayan çağın gelişmiş ülkeleri düzeyine ulaşmaktı. Bu amaç doğrultusunda, özellikle ilk kademesi teokratik anlayışın aktarımı amacıyla yapılandırılmış, eğitim öğretim birliğinin sağlanması için 3 Mart 1924 tarihinde 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu kabul edildi ve bu kanun kapsamında Dâru'l-Kurrâ'ların yerini Kur'an kursları aldı. Açılması, işleyişi ve denetimi neredeyse tamamen kuralsız olan Dâru'l-Kurrâ'ların yerine getirilen Kur'an kurslarıyla çeşitli şekillerde suiistimal edilmesi söz konusu olan din ve din eğitiminin devlet gözetiminde, dolayısıyla da vatandaşların güven duydukları yerlerde yapılması amaçlanmaktaydı. 92 yıllık Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihinde din, 'kişinin inanç ve vicdan özgürlüğü' alanı olarak yerleştirilmek istenmesine karşın birçok siyasi hareket tarafından kullanılmak, siyasi zemin yapılmak istenmiş, kaçınılmaz olarak din eğitimi ve öğretimi üzerinden de siyaset yapıla gelmiştir.

Günümüzde din eğitimi zorunlu din dersleri ile Milli Eğitim Bakanlığı, Kur'an kursları ise başta camiler olmak üzere tüm dini hizmetleri bünyesinde toplayan Anayasal bir kurum da olan Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okumayı öğretmek, İslam dini ibadetleri için gerekli süre, ayet ve duaları ezberletmek, hafızlık yaptırmak, İslam dininin ibadet ve ahlâk esaslarını öğretmek amacıyla düzenlenen yaygın din eğitimi yerleri olan Kur'an kursları Diyanet'e bağlı olarak açılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) da 7 Nisan 2012 tarihine kadar bu kurumların denetiminden sorumlu bir kamu kurumu iken, bu tarihte Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an Eğitim ve Öğretimine Yönelik Kurslar ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikle, MEB'in denetim yetkisine son verildi, denetim konusu da Diyanet'in uhdesine alındı. Aynı düzenlemeyle kış Kuran kurslarında "ilköğretimi bitirmiş olma", yaz Kuran kurslarında da "ilköğretim 5. sınıfı tamamlamış olma" şartı da kaldırıldı.

Bu değişikliğin ardından Kur'an kursu sayısı ve katılan kursiyer sayısı artmıştır. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın son verilerine göre 15.457 merkezde 40.432 derslikte 36.576 personelle 1.116.509 öğrenciye kurs verilmektedir. Kurs veren personelin 17.425'i geçici görevlidir. Bu personelin çoğunun eğitim ve bilgi seviyeleri, Kur'an kursunda eğitim vermeye yeterli değildir.

6287 sayılı kanunla '8 Yıllık Kesintisiz Zorunlu Eğitim'in, 4+4+4 şeklinde 12 yıllık kesintili zorunlu şekle dönüştürülmesinin ardından 2014 yılının 26 Temmuz tarihinde yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'ndeki değişiklikle de ilköğretim çağındaki çocukların, ilk 4 yılın ardından hafızlık eğitimi gerekçe gösterilerek okula bir yıl ara vermelerinin yolu açıldı.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın gözetim, denetim yetkisi ile yaş sınırının kaldırılması, ardından da hafızlık eğitimi için eğitime bir yıl ara verilmesinin sağlanmasıyla medrese tarzındaki izinsiz kaçak okulların sayısı hızla artmış, müfredatı belli olmayan eğitim modelleri uygulanmaya başlanmıştır. 3-18 yaş grubundaki çocukların bazıları örgün eğitim kurumları yerine bu merkezlerde denetimsiz bir şekilde eğitim almaktadır. İzinli ve izinsiz açılmış olan merkezlerde çocukların yaş çağına uygun olmayan eğitim verilmektedir. Biri 2008 yılında diğeri daha bir ay önce yaşadığımız iki acı olay Kur'an kurslarına ilişkin oldu. İlköğretim denetim sorunu yaşandığını ortaya koymaktadır. Konya'nın Taşkent İlçesi'ne bağlı Belçenler Beldesi'nde bulunan bir derneğe ait Boğaziçi Özel Öğrenci Yurdu'nda 1 Ağustos 2008 günü,

bahçedeki LPG tankından mutfak ve banyo bölümüne giden borulardaki kaçak nedeniyle binaya dolan gazın, sabah namaza kalkan öğrencilerden birinin elektrik düğmesine basmasıyla infilak etmesi sonucu kız öğrencilerinden 17'si enkaz altında yaşamını yitirmiş, 29'u da yaralanmıştı. Olay sonrası ortaya çıkan gerçekler, resmi kayıtlarda yurt olan ancak Kur'an kursu olarak faaliyet gösteren yerin ne Diyanet ne de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından denetlendiğini gösterdi. Yetkililerin açıklamaları da bu konuda tam bir kaos yaşandığının açık kanıtı oldu. Yaşadığımız son olay ise, Diyarbakır'ın Kulp İlçesi'ne bağlı Karaağaç Köyü'nde 1 Aralık 2015 tarihinde Kulp Müftülüğü'ne ait Kur'an Kursu'nda çıkan yangındı. Bu yangında 6 çocuğumuz ölürken, 6'sı da yaralandı. Yapılan incelemede yangına, çocukların kaloriferlerin yetersiz kalması nedeniyle zaman zaman geceleri yaktıkları elektrikli ısıtıcının kablosunun neden olduğu belirlendi. Isıtıcının halı altından geçirilen yıpranmış kablosunun aşırı ısınarak kısa devre yaptığı ve halıyı tutuşturduğu saptandı. Yangında, odadaki kapının açılmaması nedeniyle dışarı çıkamayan öğrencilerin, yanmış bedenleri balkon kapısı önünde bulundu. Kulp Müftülüğü'ne ait olmasına rağmen kursta kadrolu görevlinin bulunmadığı ve fahri imamların ders verdiği; 20 öğrencinin yatılı kaldığı kurs binasının alt katının taziye evi olarak kullanıldığı da ortaya çıktı. Faciada ölen çocuklardan bazılarının, kademeli 12 yıllık zorunlu eğitim kapsamında okullarda eğitimlerine devam etmesi gerekirken, Kur'an kursuna gittikleri de belirlendi. Görüldüğü gibi Kur'an kurslarının yasal olanında da kaçağında da ciddi bir denetimsizlik hakim.

Kur'an kurslarında, dinin çarpıtılmadan ve siyaseten suiistimal edilmeden öğretilmesinin önemi özellikle son dönemde yaşadığımız İslam'ı kullanan terör örgütleri nedeniyle hayati önemdedir. Başta Suriye ve Irak'taki IŞİD terör örgütünün, iki ülkedeki insanlık dışı katliamları ile ülkemiz ve Avrupa ülkelerindeki saldırılarını dikkate aldığımızda hem İslam'ın hem de çocuklarımızın korunması açısından kursların her anlamıyla yoğun denetimi bir gerekliliktir.

Dine dayalı siyaset anlayışının başta Ortadoğu ve bölgemiz olmak üzere dünya genelinde gittikçe yaygınlaştığını göz önüne aldığımızda Kur'an kursları gibi dini eğitim yapılan yerlerin, çocukların sağlıklı şekilde eğitim gördükleri yerler olması ve dinin suiistimal edilmeyecek şekilde anlatılmasının gerektiği göz önüne alınarak Ülkemizdeki Kur'an kurslarındaki şartların araştırılması, sorunlarının tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

GEREKÇE ÖZETİ

Günümüzde din öğretimi zorunlu din dersleri ile Milli Eğitim Bakanlığı, Kur'an kursları ise başta camiler olmak üzere tüm dini hizmetleri bünyesinde toplayan Anayasal bir kurum da olan Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okumayı öğretmek, İslam dini ibadetleri için gerekli sûre, ayet ve duaları ezberletmek, hafızlık yaptırmak, İslam dininin ibadet ve ahlâk esaslarını öğretmek amacıyla düzenlenen yaygın din eğitimi yerleri olan Kur'an kursları Diyanet'e bağlı olarak açılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı da 7 Nisan 2012 tarihine kadar bu kurumların denetiminden sorumlu bir kamu kurumu iken, bu tarihte Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an Eğitim ve Öğretimine Yönelik Kurslar ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönetmeliği'nde yapılan değişikliklerle, MEB'in denetim yetkisine son verildi, denetim konusu da Diyanet'in uhdesine alındı. Aynı düzenlemeyle kış Kuran kurslarında "ilköğretimi bitirmiş olma", yaz Kuran kurslarında da "ilköğretim 5. sınıfı tamamlamış olma" şartı da kaldırıldı.

Bu değişikliğin ardından Kur'an kursu sayısı ve katılan kursiyer sayısı artmıştır. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın son verilerine göre 15.457 merkezde 40.432 derslikte 36.576 personelle 1.116.509 öğrenciye kurs verilmektedir. Kurs veren personelin 17.425'i geçici görevlidir. Bu personelin çoğunun eğitim ve bilgi seviyeleri, Kur'an kursunda eğitim vermeye yeterli değildir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın gözetim, denetim yetkisi ile yaş sınırının kaldırılması, ardından da hafızlık eğitimi için eğitime bir yıl ara verilmesinin sağlanmasıyla medrese tarzındaki izinsiz kaçak okulların sayısı hızla artmış, müfredatı belli olmayan eğitim modelleri uygulanmaya başlanmıştır. Biri 2008 yılında diğeri daha bir ay önce yaşadığımız iki acı olay Kur'an kurslarına ilişkin ciddi düzeyde denetim sorunu yaşandığını ortaya koymaktadır. Konya'nın Taşkent İlçesi'ne bağlı Balcılar Beldesi'nde bulunan bir derneğe ait Boğaziçi Özel Öğrenci Yurdu'nda 1 Ağustos 2008 günü bahçedeki LPG tankından mutfak ve banyo bölümüne giden borulardaki kaçak nedeniyle binaya dolan gazın, sabah namaza kalkan öğrencilerden birinin elektrik düşmesine basmasıyla infilak etmesi sonucu kız öğrencilerinden 17'si enkaz altında yaşamını yitirmiş, 29'u da yaralanmıştı. Olay sonrası ortaya çıkan gerçekler, resmi kayıtlarda yurt olan ancak Kur'an kursu olarak faaliyet gösteren yerin ne Diyanet ne de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından denetlendiğini gösterdi. Yetkililerin açıklamaları da bu konuda tam bir kaos yaşandığının açık kanıtı oldu.

Yaşadığımız son olay, Diyarbakır'ın Kulp İlçesi'ne bağlı Karaağaç Köyü'nde 1 Aralık 2015 tarihinde Kulp Müftülüğü'ne ait Kur'an Kursu'nda çıkan yangındı. Bu yangında 6 çocuğumuz ölüirken, 6'sı da yaralandı. Yapılan incelemede yangına, çocukların kaloriferlerin yetersiz kalması nedeniyle zaman zaman geceleri yaktıkları elektrikli ısıtıcının kablosunun neden olduğu belirlendi. Yangında, odadaki kapının açılmaması nedeniyle dışarı çıkamayan öğrencilerin, yanmış bedenleri balkon kapısı önünde bulundu. Kulp Müftülüğü'ne ait olmasına rağmen kursta kadrolu görevlinin bulunmadığı ve fahri imamların ders verdiği; 20 öğrencinin yatılı kaldığı kurs binasının alt katının taziye evi olarak kullanıldığı da ortaya çıktı. Faciada ölen çocuklardan bazılarının, kademeli 12 yıllık zorunlu eğitim kapsamında okullarda eğitimlerine devam etmesi gerekirken, Kur'an kursuna gittikleri de belirlendi. Görüldüğü gibi Kur'an kurslarının yasal olanında da kaççağında da ciddi bir denetimsizlik hâkim.

Kur'an kurslarına ilişkin başta denetim olmak üzere yaşanan eksikliklerin belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi için Anayasamızın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

